

ΠροθεΣυ
ΠΡΟΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

**Στηρίζοντας Ομάδες Μαθητών μέσω
Δευτερογενούς Πρόληψης: Η Εφαρμογή της
Στρατηγικής «Ελέγχω – Αποχωρώ» στο
Σύστημα ΠροθεΣυ μέσα από
Μελέτη Περίπτωσης**

Λευκή Κουρέα
Πανεπιστήμιο Κύπρου

&

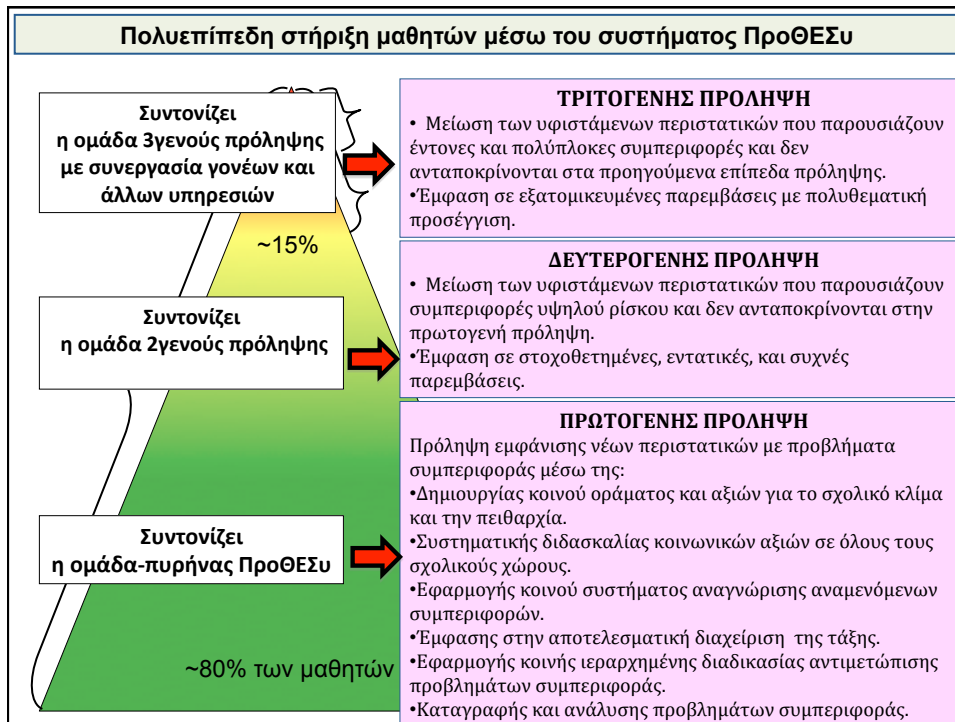
Έλενα Αγαπίου
Υπουργείο Παιδείας
και Πολιτισμού

ΠροθεΣυ

Στόχοι Συνάντησης

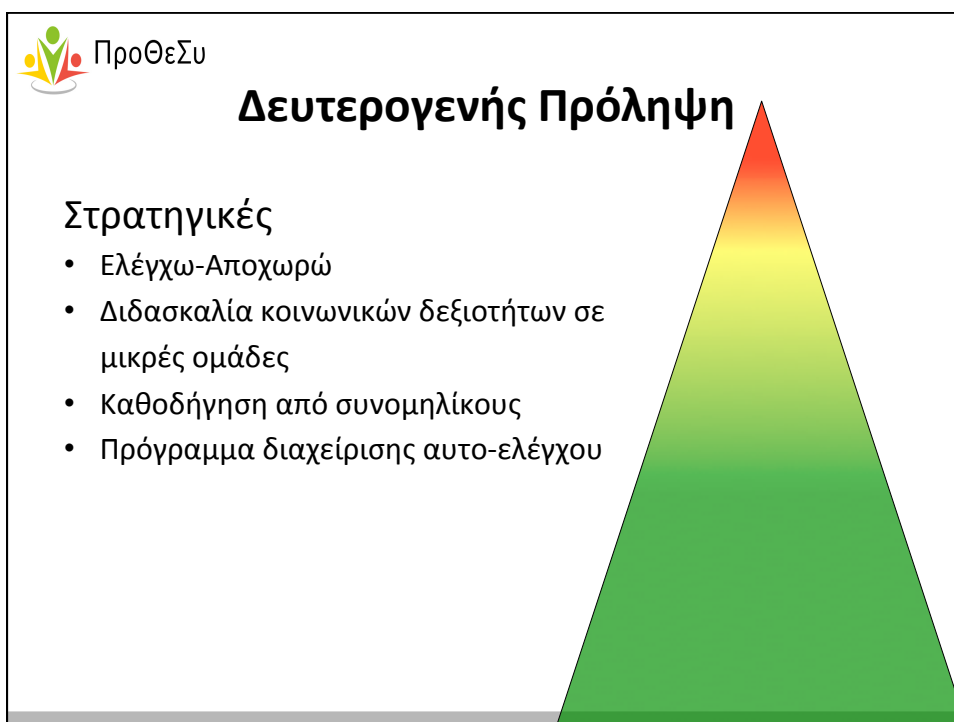
- Δευτερογενής πρόληψης και τα χαρακτηριστικά της
- Ετοιμότητα της σχολικής μονάδας για την εφαρμογή της δευτερογενούς πρόληψης
- Η στρατηγική δευτερογενούς πρόληψης «Ελέγχω – Αποχωρώ»
 - Χρησιμότητα, διαδικασία εφαρμογής
- Παραδείγματα εφαρμογής της σε παιδιά δημοτικών σχολείων της Κύπρου

Σχολικό Σύστημα

Πρώθηση Θετικής Συμπεριφοράς

- Ανασχεδιασμός σχολικού περιβάλλοντος με βάση τις ανάγκες των παιδιών και ΟΧΙ αλλαγή του παιδιού
- Δεν μπορούμε να αλλάξουμε την οικογένεια του παιδιού

ΠροθεΣυ

Ετοιμότητα σχολικής μονάδας για δευτερογενή πρόληψη

- Είναι η ποιότητα ελέγχου των διαδικασιών της πρωτογενούς πρόληψης >80%;
- Είναι η ανταπόκριση παιδιών στην πρωτογενή πρόληψη μεγαλύτερη από 80%;
- Συστάθηκε ομάδα δευτερογενούς πρόληψης;
- Επιμορφώθηκαν οι εκπαιδευτικοί σε στρατηγικές διαχείρισης τάξης;
- Αναπτύχθηκε σύστημα καταγραφής συμπεριφορών στην τάξη;
- Εφαρμόστηκε ιεραρχημένη πορεία διαχείρισης προβλημάτων συμπεριφοράς;

ΠροθεΣυ

Στρατηγική Δευτερογενούς πρόληψης: Ελέγχω - Αποχωρώ

- Στόχος είναι η ανάπτυξη αυτοελέγχου σε παιδιά με ήπιες και συχνές δυσκολίες συμπεριφοράς σε πολλαπλούς σχολικούς χώρους, με διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και σε ποικίλες διδακτικές περιόδους
- Το παιδί λαμβάνει καθοδήγηση ημερησίως από ενήλικα – μέντορα σε προκαθορισμένες αναμενόμενες συμπεριφοράς
- Εμπλέκονται εκπαιδευτικός-συντονιστής, το παιδί, ο ενήλικας-μέντορας, οι διδάσκοντες και ο γονέας/κηδεμόνας

ΠροθεΣυ

Τι αναφέρει η έρευνα

- Μαθητές παρουσιάζουν μείωση στα προβλήματα συμπεριφοράς καθώς και σχετική αύξηση στην ενεργό συμμετοχή τους στο μάθημα
- Εκπαιδευτικοί και συνοδοί που εκπαιδεύτηκαν στην εφαρμογή της στρατηγικής κατάφεραν να εφαρμόσουν τα βήματα με ακρίβεια και ακεραιότητα
- Περίπου 60 - 75% των μαθητών που έλαβαν μέρος στη στρατηγική ανταποκρίθηκαν θετικά

ΠροθεΣυ

Βασικά στοιχεία της στρατηγικής

1. Έλεγχος

- Κάθε πρωί συνάντηση μέντορα - παιδιού
- Σύνομη υπενθύμιση στόχων συμπεριφοράς με κάρτα προόδου

2. Ανατροφοδότηση

- Θετική, συγκεκριμένη ανατροφοδότηση ανά περίοδο από εκπαιδευτικό μαθήματος

3. Αποχώρηση

- Κάθε μεσημέρι συνάντηση μέντορα – παιδιού
- Έλεγχος της ημερήσιας επίδοσης

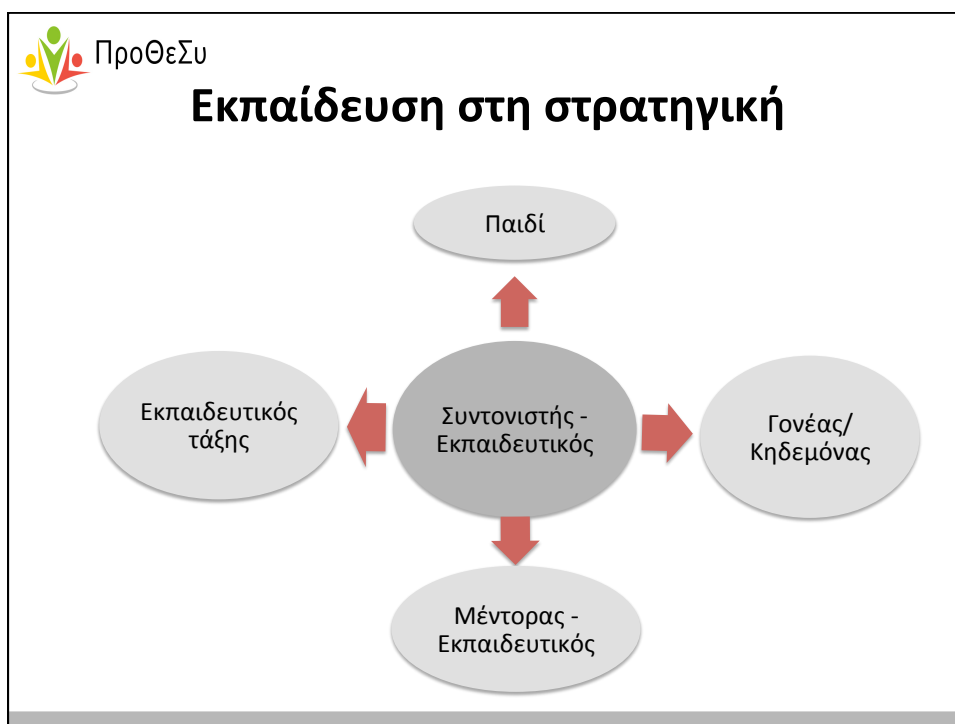
4. Συλλογή και καταγραφή δεδομένων

- Καταχώρηση και σύνθεση δεδομένων από τις κάρτες προόδου παιδιού

5 Συμμετοχή γονέων

- Συγκατάθεση και ενεργός καθημερινή συμμετοχή γονέων μέσω καρτών προόδου

Καθήκοντα και ρόλοι	
Άτομο	Ρόλος
Ομάδα 2γενούς πρόληψης	Εντοπίζει παιδιά μέσω δεδομένων για στήριξη, συνεδριάζει τακτικά, συντονίζει τη στήριξη παιδιών, ελέγχει την πρόοδο των παιδιών
Συντονιστής – εκπαιδευτικός στρατηγικής	Παίρνει ονόματα παιδιών από την ομάδα, εντοπίζει μέντορες, ετοιμάζει το εκπαιδευτικό υλικό της στρατηγικής για κάθε παιδί και μέντορα, εκπαιδεύει παιδιά, μέντορες, εκπαιδευτικούς μαθημάτων, και γονείς, καταχωρεί δεδομένα, ετοιμάζει γραφική παράσταση, ελέγχει περιοδικά με παιδιά
Ενήλικας – μέντορας	Συναντιέται με παιδί δύο φορές τη μέρα, δίνει θετική και συγκεκριμένη ανατροφοδότηση στους στόχους συμπεριφοράς, δίνει συμπληρωμένα έντυπα στον συντονιστή, μοιράζεται τη γραφική παράσταση με παιδί
Εκπαιδευτικός	Χαιρετά το παιδί στην αρχή του μαθήματος, ζητά την κάρτα από το παιδί, δίνει ανατροφοδότηση στο παιδί στο τέλος μαθήματος
Παιδί	Συναντιέται 2 φορές με μέντορα, δίνει την κάρτα στον εκπαιδευτικό, αποδέχεται την ανατροφοδότηση, παρουσιάζει την κάρτα στους γονείς, επιστρέφει την κάρτα στον μέντορα
Γονέας/ κηδεμόνες	Δίνει συγκατάθεση για συμμετοχή του παιδιού του, ελέγχει την κάρτα καθημερινά, γράφει θετικά σχόλια

 ΠροθεΣυ

Βήματα εκπαίδευσης

- 1 • Παρουσίαση λογικής και υλικών της στρατηγικής
- 2 • Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας
- 3 • Παραδείγματα πιθανών απαντήσεων
- 4 • Αντιπαραδείγματα πιθανών απαντήσεων
- 5 • Αξιολόγηση της εφαρμογής της στρατηγικής

Εκπαίδευση Μαθητών

Υλικά:

1. Κάρτες προόδου
2. Φάκελος μαθητή με γραφική παράσταση και με επιδιωκόμενο στόχο και λίστα ενισχυτών

Διαδικασία:
Λογική της στρατηγικής

«Το σχολείο σου εφαρμόζει ένα νέο πρόγραμμα που ονομάζεται 'Ελέγχω και Αποχωρώ'. Αυτό το πρόγραμμα θα σε βοηθήσει πώς να ζητάς την προσοχή και τη βοήθεια από τους δασκάλους σου με θετικό τρόπο».

Θέματα εκτέλεσης

1. Δείχνουμε και εξηγούμε στον μαθητή την κάρτα προόδου: «Σε αυτό το πρόγραμμα θα κρατάς κάθε μέρα αυτή την κάρτα προόδου (δείχνουμε την κάρτα). Όταν φτάσεις το πρωί στο σχολείο, θα πρέπει να πας στην αίθουσα _____ (τοποθεσία) για να συναντήσεις τον μέντορα σου, _____ (όνομα εκπαιδευτικού). Εκεί, θα σου δώσει την κάρτα της μέρας, θα συμπληρώσεις τα στοιχεία σου. Η κάρτα αυτή αναφέρει τους 3 στόχους συμπεριφοράς που χρειάζεται να δείχνεις στο μάθημα κατά τη διάρκεια της μέρας».
2. «Θα πάρεις την κάρτα πίσω στην τάξη σου και στο τέλος κάθε περιόδου θα την δίνεις στην δασκάλα σου να σου βάλει βαθμό για την τήρηση των κανόνων συμπεριφοράς».
3. «Όταν χτυπήσει κουδούνι για να σχολάσεις, χρειάζεται κάθε μέρα να πηγαίνεις και πάλι στον μέντορα σου, _____ (όνομα εκπαιδευτικού) στην αίθουσα _____ (τοποθεσία) και να δείξεις την κάρτα προόδου. Ο μέντορας σου θα σε βοηθήσει να ελέγξεις αν πέτυχες τον στόχο σου. Όταν μαζέψεις αρκετούς βαθμούς και φτάσεις τον στόχο σου, τότε μπορείς να επιλέξεις από εδώ (δείχνουμε τη λίστα ενισχυτών) κάτι που θα ήθελες να ασχοληθείς».
4. «Αυτή την κάρτα θα την παίρνεις μαζί σου στο σπίτι καθημερινά για να την υπογράψουν οι κηδεμόνες σου. Το επόμενο πρωί θα πρέπει να επιστρέψεις την υπογραμμένη κάρτα στον μέντορα σου».
5. Αν κάποια μέρα, απουσιάζει ο μέντοράς σου τότε θα πρέπει να ζητήσεις _____ (όνομα αντικαταστάτη).
6. Συνοψίζουμε τη διαδικασία στον μαθητή δείχνοντας τα βήματα με εικόνες (δες σελίδα 11): «Να, ένας εύκολος τρόπος να θυμάσαι τι πρέπει να κάνεις σε αυτό το πρόγραμμα».
7. Δείχνουμε στον μαθητή μέσω μοντελοποίησης και σεναρίων τι χρειάζεται να κάνει για να πάρει βαθμό 3, 2, ή 1 σε κάθε στόχο συμπεριφοράς. Δηλαδή:
 - «Τώρα θα γίνω μαθητής και θα προσπαθήσω να εφαρμόσω αυτό τον στόχο συμπεριφοράς στην κάρτα (δείχνουμε την συμπεριφορά) και μετά θα ελέγξουμε τι βαθμό θα πάρω. Θα γίνεις ο δάσκαλος και θα μου δώσεις οδηγίες για το μάθημα».
 - Για κάθε βαθμό, παρουσιάζουμε την αντίστοιχη συμπεριφορά. Για παράδειγμα για τον βαθμό «3» θα δείχνουμε την αναμενόμενη συμπεριφορά. «Ο δάσκαλος μου έδωσε μια υπενθύμιση να γράψω την εργασία σου στο μάθημα. Ακολούθησα τις

ΚΑΡΤΕΛΑ ΜΑΘΗΤΗ
Βήματα διδασκαλίας μαθητή στο πρόγραμμα «Ελέγχο και Αποχωρώ»

Παράδειγμα εκπαίδευσης παιδιού

	Βήματα	Εικόνες
1	Κάθε πρωί συναντώ τον μέντορά μου και παίρνω τη νέα κάρτα προόδου	
2	Μεταφέρω την κάρτα στην τάξη και ζητώ από την δασκάλα μου να την συμπληρώσει στο τέλος κάθε περιόδου	
3	Κάθε μεσημέρι συναντώ τον μέντορά μου και αβροάζουμε το αποτέλεσμα της προόδου μου.	
4	Παίρνω την κάρτα στο σπίτι για υπογραφή.	
5	Επιστρέφω την υπογραμμένη κάρτα το επόμενο πρωί στον μέντορά μου.	

Ημερήσια Κάρτα Προόδου για την Τάξη _____

Μαθητής/να: _____ Ημερ.: _____

Τμήμα: _____

3 = 0-1 υπενθυμίσεις 2 = 2 υπενθυμίσεις 1 = 3+ υπενθυμίσεις

	ΣΕΒΑΣΜΟΣ Ακολουθώ οδηγίες της δασκάλας.	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ Περμένω τη σειρά μου.	ΑΣΦΑΛΕΙΑ Χρησιμοποιώ εργαλεία και υλικά με τον κατάλληλο τρόπο.	Μονογραφή Εκπ./ΚΚΩ.	Θετικά σχόλια από εκπαιδευτικό
Περίοδος 1:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 2:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 3:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 4:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 5:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 6:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		
Περίοδος 7:	3 2 1	3 2 1	3 2 1		

Στόχος της ημέρας 50% 55% 60% 65% 70% 75% 80%

Σημερινό σύνολο βαθμών _____ Μέγιστο σύνολο βαθμών 63 Σημερινή επίδοση _____%

Το έντυπο να επιστραφεί στο σχολείο υπογραμμένο και συμπληρωμένο πιο κάτω την επόμενη μέρα.

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα: _____ Σήμερα είμαι περήφανη/περήφανος για σένα επειδή:

ΠροθεΣυ

Ποιότητα ελέγχου των διαδικασιών

Αφορά

- Εκπαιδευτικούς μαθημάτων
- Μέντορες
- Παιδί
- Γονείς

Παράδειγμα αυτο-αξιολόγησης εφαρμογής για εκπαιδευτικούς

Αξιολόγηση Εφαρμογής της Στρατηγικής για Εκπαιδευτικούς

ΟΔΗΓΙΕΣ

- Διαβάστε τις οδηγίες και κυκλώστε τον βαθμό συμμετοχής σας στο κάθε βήμα.
- Κυκλώστε "Ν" στην περίπτωση που "Ναι, πιστεύετε ότι έχετε εκτελέσει το βήμα ικανοποιητικά και συστηματικά"
- Κυκλώστε "Ο" στην περίπτωση που "Όχι, δεν έχετε εκτελέσει το βήμα συστηματικά ή δεν έχετε καταλάβει κάποιο βήμα"

Βήματα	
Συχνή Ανατροφοδότηση Εκπαιδευτικού	
<ul style="list-style-type: none"> • Υπενθυμίστε στον μαθητή να έρθει κοντά σας για να συμπληρώσετε την κάρτα. Είναι ευθύνη του εκπαιδευτικού να βεβαιωθεί ότι θα δοθεί ανατροφοδότηση στο παιδί 	N O
<ul style="list-style-type: none"> • Δώστε ένα σύντομο σχόλιο ως προς το κατά πόσο ή όχι οι στόχοι έχουν επιτευχθεί για εκείνη την περίοδο 	N O
<ul style="list-style-type: none"> • Σημειώστε στην κάρτα τον βαθμό και δώστε εξήγηση για τον βαθμό 	N O
<ul style="list-style-type: none"> • Δώστε ενθάρρυνση στον μαθητή για τους στόχους που καλείται να επιτύχει την επόμενη φορά, ή/και ενισχύστε λεκτικά το παιδί για τη βελτίωση που έχει κάνει 	N O
<ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποιήστε θετικό τόνο φωνής κατά την αλληλεπίδρασή σας με τον μαθητή 	N O
Σύνολο "Ν" που έχουν κυκλωθεί: _____	
Ποσοστό εφαρμογής βημάτων: N / αριθμός βημάτων X100: _____	

ΠροθεΣυ

Παραδείγματα μαθητών

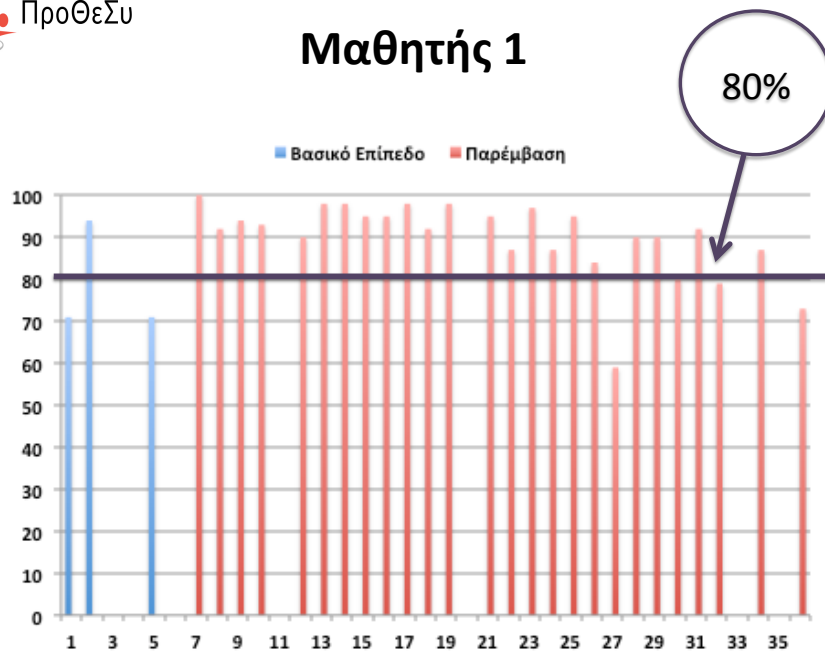
Εφαρμόστηκε σε μαθητές Δ' και Ε' τάξεων που:

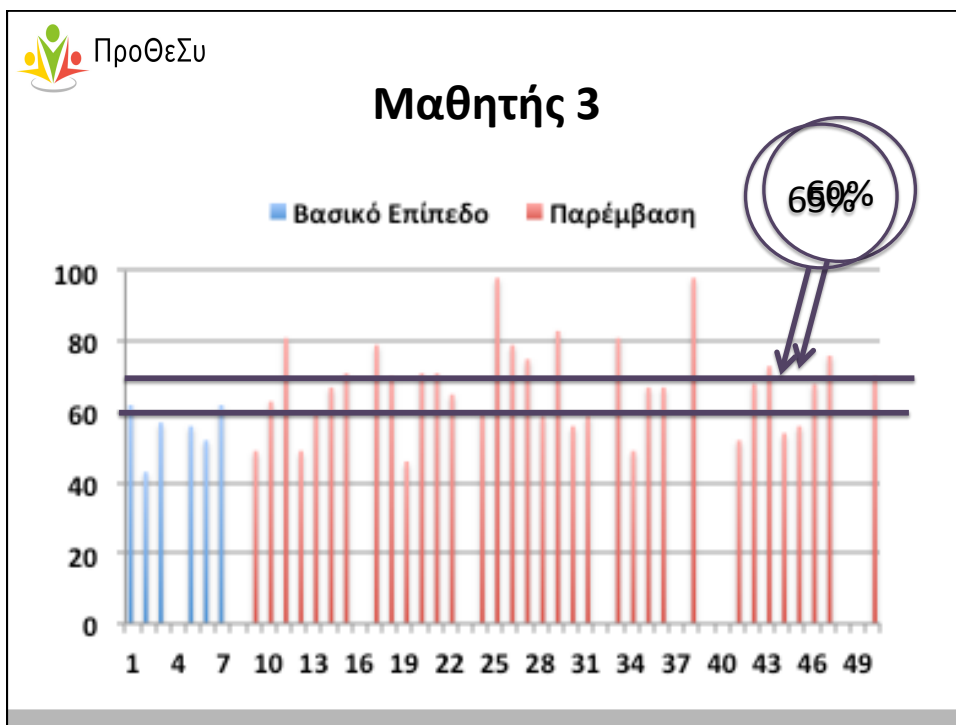
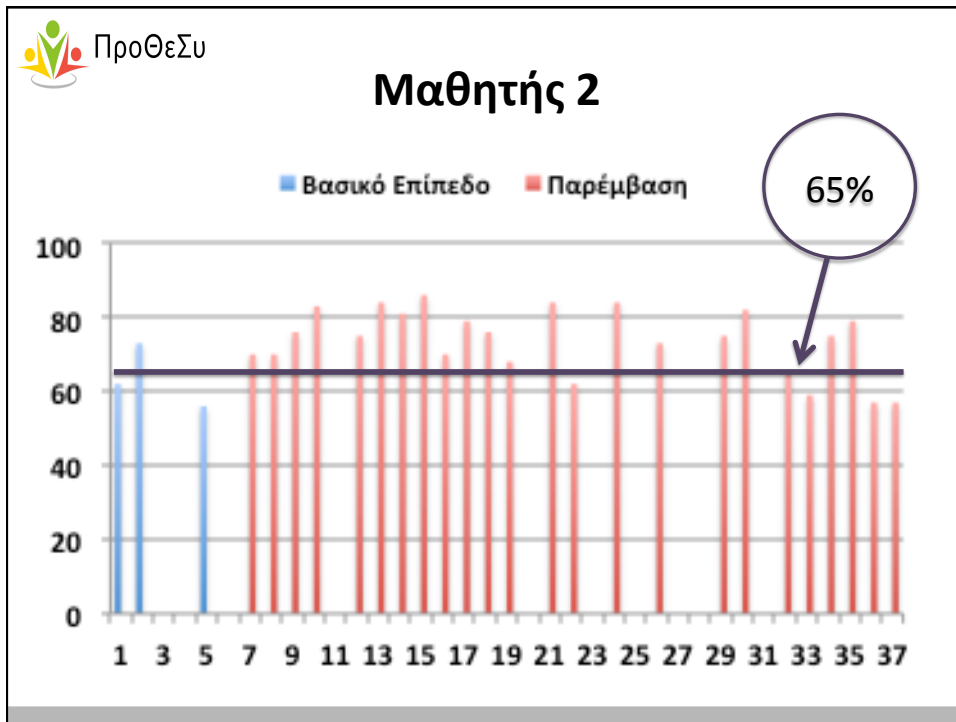
- Διέκοπταν λεκτικά και μη-λεκτικά το μάθημα
- Παρουσίαζαν άρνηση στην εκτέλεση εργασιών στο μάθημα
- Εμπλέκονταν σε συζητήσεις με συμμαθητές και εκπαιδευτικούς

ΠροθεΣυ

Μαθητής 1

ΠροθεΣυ

Προκλήσεις εφαρμογής της στρατηγικής

- Έλλειψη συστηματικότητας από τους εκπαιδευτικούς των μαθημάτων
 - Δεν έγινε αντιληπτό ότι ήταν ευθύνη του εκπαιδευτικού να δίνει ανατροφοδότηση στο παιδί
 - Ασυνέπεια στη χρήση και διατήρηση των καρτών προόδου
- Στάση εκπαιδευτικών για τη χρησιμότητα της στρατηγικής
- Έλλειψη συντονισμού της ομάδας 2γενούς πρόληψης

ΠροθεΣυ

Κύρια μηνύματα

- Η στήριξη μαθητών ρίσκου απαιτεί συλλογική και στοχοθετημένη προσπάθεια ΕΝΤΟΣ σχολικής μονάδας
- Σημαντικό ρόλο έχουν τα άτομα που απαρτίζουν την ομάδα δευτερογενούς πρόληψης (μηχανισμός ελέγχου της προόδου)
- Η στρατηγική «Ελέγγω – Αποχωρώ» είναι αποτελεσματική όταν εφαρμόζεται και σωστά
- Οι μαθητές ρίσκου μπορούν να βελτιωθούν όταν το σχολικό πλαίσιο είναι διδακτικό και υποστηρικτικό

ΠροΘεΣυ
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Ευχαριστούμε!

Για περισσότερες πληροφορίες:

klefki@ucy.ac.cy

www.ucy.ac.cy/cyrbis

**(Κεντρική Σελίδα/ Αποτελέσματα/
Παρουσιάσεις)**